

W PRACY Z GRUPĄ DZIECI, W KTÓREJ ZNAJDUJĄ SIĘ OSOBY O WYŻSZEJ NIŻ INNE RUCHLIWOŚCI ORAZ ZMNIJSZONEJ KONCENTRACJI, WARTO ZASTOSOWAĆ PONIŻSZE ZASADY:

- **Ustal jasne zasady obowiązujące całą grupę –włącz dzieci w wymyślanie i spisywanie ich na dużym kartonie.**
- **Stwórzcie plakat, pod którym podpiszą się wszyscy.**

Dlaczego to ważne? – łatwiej jest przestrzegać zasad, w których tworzeniu się uczestniczy oraz tych, pod którymi się podpisało, rodzi to wewnętrzną motywację do ich przestrzegania.

Małe dzieci mogą poprzeć zasady rysunkiem, a zamiast podpisu odcisnąć własną dłoń na plakacie. Do takiego „kontraktu” można się zawsze odwołać, gdy dzieci złamią zasady, mówiąc: „spójrz na nasz plakat , razem wymyśliliśmy zasady, których trzeba przestrzegać”.

- **Ustal stały plan dnia – spisz go i omów z dziećmi. Nawet, jeśli pewne zdarzenia w ciągu dnia mają miejsce o różnych godzinach, można na pewno stworzyć pewne stałe ramy czasowe i ogólny plan.**

Dlaczego to ważne? – dzieci, które wiedzą co się za chwilę wydarzy są spokojniejsze i mogą skupić się na tym, co akurat robią nie myśląc o tym co będzie za chwilę. Poza tym, nie muszą wciąż pytać nauczyciela o to, co będzie się działo za chwilę – zawsze mogą odwołać się do wywieszonego planu dnia.

Taki plan również może być narysowany w formie schematycznych rysunków.

- **Te dzieci, które są bardziej ruchliwe od pozostałych oraz mają trudność w rozumieniu poleceń kierowanych do całej grupy posadź w trakcie zajęć blisko siebie, tak by miały z Tobą kontakt wzrokowy.**

Dlaczego to ważne? – dzięki temu można uniknąć rozpraszania reszty grupy w chwili gdy zwraca się uwagę temu dziecku. Umożliwi to także częstsze chwalenie dziecka wtedy, gdy siedzi grzecznie i jest skupione na zadaniu. Czasem, by zwrócić uwagę dziecka wystarczy położyć mu rękę na ramieniu, a gdy siedzi blisko, można to robić wystarczająco często by wytrzymało w spokoju w trakcie zajęć.

- **Tłumacz dzieciom dlaczego ludzie zachowują się w określony sposób – Dlaczego uderzony chłopiec płacze? Dlaczego przestraszony krzyczy? Dlaczego uderzył, co wtedy czuł? Ucz dzieci rozpoznawać wyraz twarzy innych i rozpoznawać przeżywane przez nich emocje.**

Dlaczego to ważne? –u niektórych dzieci umiejętność wczucia się w sytuację innych osób wymaga treningu i tłumaczenia. Czasem, w związku z dużym pobudzeniem, nie zwracają uwagi na wszystkie sygnały, pochodzące od innych, często też nie rozumieją co same czują i dlatego akurat to. Tłumaczenie emocji pozwala na zrozumienie zachowań swoich i innych ludzi i pomaga zmniejszyć ilość trudnych zachowań.

- **Staraj się jak najdokładniej organizować czas i zadania dziecku, które ma mniejszą niż inne koncentrację. Nawet wtedy, gdy jest czas na zabawę swobodną proponuj dziecku zajęcia: mogą to być dwie lub trzy rzeczy, z których dziecko wybierze najbardziej dla niego atrakcyjną: np. rysowanie, puzzle, zabawa klockami. Podchodź co jakiś czas do dziecka, chwal, jeśli jest grzeczne.**

Dlaczego to ważne? – dziecko o mniejszej niż inne koncentracji może mieć trudność w samodzielnym zorganizowaniu sobie zabawy i z braku pomysłu zacząć psocić. Częste chwalenie wzmacnia pożądane zachowania i sprawi, że zaczną pojawiać się częściej niż inne – niepożądane.

- **Dawaj krótkie, konkretne polecenia. Rozbijaj je na małe kroki prowadzące do celu. Jeśli kierujesz polecenie do całej grupy, zwróć uwagę, czy dziecko, które ma mniejszą koncentrację niż inne, także zrozumiało polecenie. Podejdź do niego, połóż mu rękę na ramieniu i jeszcze raz powtórz, czego od niego oczekujesz.**

Dlaczego to ważne? – dzieci o zmniejszonej koncentracji mogą mieć trudność z samodzielną organizacją pracy oraz ze zrozumieniem złożonych poleceń. Rozbijając zadanie na części dajesz mu możliwość samodzielnego wykonania zadania oraz osiągnięcia sukcesu.

- **Pamiętaj o szacunku, wyrozumiałości i cierpliwości – niektóre zachowania są potrzebne dziecku, czasem musi być bardziej ruchliwe niż inne, bo takie po prostu jest. Pozwól więc na pewien niepokój ruchowy, np. w trakcie posiłku, czy rysowania.**

Dlaczego to ważne? – bo każdy lubi być sobą, a trzeba pamiętać, że większa ruchliwość i mniejsza koncentracja niż u innych dzieci jest czymś co także określa dziecko i jest niejako jego cechą. Na ile się da, trzeba pomagać mu się skupić i uspokoić, jednak nie należy oczekiwać, że dziecko w pełni zapanuje nad swoim zachowaniem i stanie się kimś innym niż jest w rzeczywistości.

Opracowała: Małgorzata Żabicka